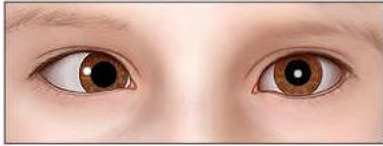

He aha te Karepa (Squint)?

Ko te karepa he momo mate e kore nei ngā karu i te aro tika. Ko tētahi karu e aro whakamua ana, ko tētahi e aro ana ki te taha. Ka anga whakaroto, whakawaho rānei te karu, ka noho teitei ake, ka heke iho rānei i tētahi atu o ngā karu. Ko te tikanga o tēnei, kua kore e mahi ngātahi ngā karu. Ko tētahi atu ingoa o te karepa ko te strabismus.

Kei te takiwā o te 2-4% ngā tamariki whai i te karepa.

Esotropia

Exotropia

Hypertropia

He aha te takenga mai o te mate karepa?

He nui ngā momo karepatanga me ōna takenga maha. I ētahi wā kāore i te mōhiotia te takenga mai. Me arotakehia ngā karepatanga e tētahi mātanga karu, ahakoa kāore e kitea nuitia ana.

Ka pā te karepatanga i ngā taipakeke katoa, ā, he āhuetanga ā-whānau pea. Kāore i tamariki rawa te tamaiti kia tirohia e tētahi mātanga karu, kia tīmata rānei te maimoatanga. Ko te wawenga o te maimoatia, ko te painga atu o ngā hua.

Ka hua mai pea te karepatanga i te mea he kahurau te tamaiti, ā, e whakapau kaha ana, e whakariaka ana kia mārama te kite.

Mēnā he raru ā-karu tō te tamaiti, e heke nei i te kitenga i tētahi, i ngā karu e rua rānei, e kore pea e taea e te tamaiti te whakamahi ngātahi i ngā karu, ā, ka hua mai he karepatanga. Ina māuiui te tamaiti, ka hua mai pea he karepatanga. Ko te tikanga o tēnei, i a ia tonu te hiahia ki te whakakarepa, engari nā te māuiui, tē taea e ia te whaka-haere, ā, kua huraina mai he karepa.

I pāngia ētahi atu mema o te whānau ki te karepatanga, i mau mōhiti rānei i te ohinga.

Pēhea te āhua o te karepa ki taku tamaiti?

Kua kore tō tamaiti e whakamahi i te karu karepa. Mēnā ko taua karu tonu e huri ana, e kore te kitenga o taua karu e whanake, ā, ka māngere te karu (amblyopia). Ki te kore e maimoatia, ka hua mai he atarua mau roa i roto i taua karu.

I te wā e karepa ana te tamaiti, ā, e whakawarea ana tētahi karu, kua kore e karurua te kite.

He wā anō he raru whakanako noa te karepatanga.

He wā anō hoki ka pā te atarua ki te tamaiti whai karepa.

Me pēhea te maimoa i te karepa?

He nui ngā āhuetanga o te karepa hei maimoatanga. Tērā pea ka hiahia tō tamaiti i tētahi, i te katoa rānei o ēnei maimoatanga e whai ake ana. Ka tohua tētahi tūtohu maimoatanga mā tō tamaiti e te mātanga karu, tākuta karu rānei. Ko te nuinga o ngā maimoatanga me auau rawa te toro ki te mātanga karu.

Mōhiti: Ina hiahia mōhiti tō tamaiti hei whakatika i te raru arotahinga o te karu ka pā nui tēnei ki te hunga mau mōhiti ukiuki. Ki te mau tika i tō tamaiti ngā mōhiti, ka tino kite koe i te karepatanga i te wā kāore e mau mōhiti ana. I pēnei ai nā te āhei o ngā karu ki te arotahi pai me te aro hāngai, nā ngā mōhiti nei.

Uhi Karu: Me mau pea tō tamaiti ki te uhi karu hei maimoatanga. Ko te tikanga o tēnei hei āki i te painga haere o te kitenga o te karu karepa. E kore e pai mai te karepa i te mau uhi karu. Ka matapakitia e te mātanga karu te nui o te mau uhi karu.

Pata Karu: Ka whakamahia ngā pata karu ki te whakarehurehu i te karu pai hei āki i te painga haere o te kitenga o te karu karepa. E kore e ora mai te karepa i ngā pata karu.

Pokanga: Ki te kore e whakatikahia e ngā mōhiti te karepatanga, ki te kore rānei tō tamaiti i hiahia mōhiti, tērā pea ka whāia pea te ara pokanga hei whakahāngai i ngā uaua o te karu hei whakatikatika i te karu. Ka whakahaeretia te pokanga e tētahi mātanga poka karu.

Ko wai te hunga whai pānga ki te maimoatanga karu o te tamaiti?

Tākuta Karu (Ophthalmologist): E takohanga ana te Tākuta Karu mō te tiakanga karu whānui o tō tamaiti, ā, māna e whakahaere i te pokanga mēnā i tohua, ā, tērā pea ka tūtohua ētahi mōhiti.

Mātanga Karu (Orthoptist): E mātanga ana te mātanga karu ki ngā maimoatanga karepa, amblyopia me te whanaketanga o ngā karu tamariki. Ka tirohia e te Mātanga Karu te kitenga o tō

tamaiti me ngā maimoatanga mau uhi karu, pata karu rānei. Ka arotaketia hoki e ia te karepa o tō tamaiti, me te kapo i ngā ine i mua o te pokanga.

Mātanga Mōhiti: (Optometrist) Mā tō Mātanga Mōhiti tata e whakarato mōhiti māu. I ētahi wā mā te Mātanga Mōhiti e whakahaere i te whakamātautau mōhiti me te panoni i te kaha o ngā arotahi i te wā e tika ana.

Me pēhea taku rapu kōrero anō mō te oranga o ngā karu o taku tamaiti?

He motuhake tō tamaiti me tana karepatanga; e kore e tika kia tauritehia ngā karepatanga e rua. Mēnā he pātai āu, he raruraru rānei me ngā karu o tō tamaiti me te maimoatanga, kaua e tawhitawhi ki te pātai ki tō Mātanga Karu, Tākuta Karu rānei mō ētahi tohutohu. Nā te mau ki ngā rekoata a tō tamaiti, ka māmā ake te whakautu i ngā pātai motuhake.

Pukapuka tamariki mō te karepa:
My travelling eye, nā Jenny Sue KostECKI-Shaw

Ingoa Mātanga Karu:
.....

Taipitopito Whakapā:
.....
.....

New Zealand Orthoptic Society Inc.

**Karepatanga
(strabismus)
i roto i ngā Tamariki**

Puka Mōhiohio Tūroro